

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Географічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правові основи міського та територіального планування

Галузь знань **10. Природничі науки**
Спеціальність **106 Географія**
Освітній рівень **Бакалавр**
Освітня програма **Урбаністика та міське планування**
Вид дисципліни **обов'язкова**

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: к.ю.н., доц. кафедри службового та медичного права Сушик О.В.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__
20__р.

(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__»__
20__р.

(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2021

Розробник: **Сушик Ольга Володимирівна**, кандидат юридичних наук, доцент
кафедри службового та медичного права

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри економічної та соціальної географії

Клиш проф. Костянтин МЕЗЕНЦЕВ

Протокол № 15 від «17» серпня 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від «30» серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії Н.Кр доц. Наталія КОРОГОДА

ВСТУП

1. Мета дисципліни. Навчальна дисципліна спрямована на поглиблення знань щодо правових засад міського та територіального планування, а саме поняття, принципів та системи міського та територіального планування, джерел правового регулювання у вищезазначеній сфері, механізму правового забезпечення міського та територіального планування, дослідження досвіду міського та територіального планування відповідно до права ЄС та законодавства країн ЄС, адміністративно-правових засад регулювання містобудівної діяльності, планування земель на інших еколо-правових вимог при здійсненні міського та територіального планування та судову практику у вищенаведеній сфері.

2. Попередні вимоги до опанування навчальної дисципліни:

1. *Знати* основи правознавства, розуміти систему органів виконавчої, законодавчої, судової влади та діяльності органів місцевого самоврядування в Україні, аналізувати основні поняття міського та територіального планування; розуміти основні принципи розвитку міського та територіального планування, виокремлювати рівні планування, знати основи містобудування, розуміти основні аспекти використання, відтворення та охорони земель в Україні та екологічні вимоги щодо міського та територіального планування.
2. *Вміти* аналізувати чинне вітчизняне законодавство, відповідно до якого відбувається формування та функціонування міського та територіального планування.
3. *Володіти* навичками опрацювання науково-правових джерел, періодичних, електронних джерел з питань міського та територіального планування.

Анотація навчальної дисципліни.

Міське та територіальне планування є складним багатофакторним процесом, що включає й ряд правових положень. Основи діяльності органів публічної адміністрації, спрямовані на врегулювання питань пов'язаних з містобудуванням, використанням, відтворення та охороною земель та дотримання екологічного законодавства закладені у нормативно-правових актах нашої держави. Саме тому, питання правового забезпечення процесів міського та територіального планування є актуальним та базовим для проведення аналізу процесів планування та подальшого забезпечення розвитку територій. Виходячи з вищевикладеного, вивчення студентами географічного факультету вибіркової навчальної дисципліни «Правові основи міського та територіального планування» дасть можливість ознайомитись як з вимогами вітчизняного законодавства щодо міського та територіального планування, так і з правом ЄС та законодавством країн-членів ЄС у вищенаведеній сфері.

4. Завдання дисципліни спрямовані на досягнення студентами таких компетентностей як:

- здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК-1);
- здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел в сучасній науково-правовій літературі, вітчизняному законодавстві (ЗК-6);
- здатність застосовувати базові знання правових засад у сфері міського та територіального планування на практиці (ФК-2);
- здатність до планування, організації та проведення досліджень, звітування про їхні результати (ФК-6).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1.	<i>Знати:</i> зміст адміністративно-правових засад регулювання містобудівної діяльності, правових основ планування земель на інших еколо-правових вимог при здійсненні міського та територіального планування та судову практику у вищенаведеній сфері.	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	<i>Експрес опитування, доповідь, доповнення доповіді</i>	20%
1.2	<i>Знати:</i> зміст міжнародних та європейських правових основ міського та територіального планування, зокрема відповідно до права ЄС та законодавства країн-членів ЄС	Лекція, семінарське заняття, самостійна робота	<i>Експрес опитування, доповідь</i>	20%
2.1.	<i>Вміти застосовувати</i> законодавство України щодо міського та територіального планування	Семінарське заняття, самостійна робота	<i>Доповідь-презентація, есе, участь у дискусії</i>	15%
2.2.	<i>Вміти</i> оцінювати ефективність застосування нормативно-правових актів щодо міського та територіального планування як в органах державної влади, так і в органах місцевого самоврядування.	Семінарське заняття, самостійна робота	<i>Доповідь-презентація, есе, участь у дискусії</i>	15%
3.1.	<i>Володіти</i> навичками щодо формулювання та висловлювання своєї позиції, належним чином її обґрунтовувати та брати участь в аргументованій професійній дискусії.	Лекція, семінарські заняття, самостійна робота	<i>Доповідь-презентація, есе, участь у дискусії, колоквиум</i>	15%
4.1.	Самостійно <i>виконувати</i> роботи щодо пошуку нормативно-правових актів у сфері міського та територіального планування, позовів до суду у зв'язку з порушенням законодавства у визначеній сфері.	Семінарські заняття, самостійна робота	<i>Доповідь-презентація, есе, залік</i>	15%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни/Програмні результати навчання	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1

Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузях предметної області географічних наук (ПРН-4)	+	+				
Демонструвати вміння проводити польові та лабораторні урбо-екологічні дослідження (ПРН-5)	+	+				+
Аналізувати склад і будову природно- та суспільно-географічних об'єктів і систем (відповідно до спеціалізації) на різних просторово-часових рівнях (ПРН-10)			+	+		+
Знати і застосовувати теорії, парадигми, концепції та принципи в галузях предметної області урбаністичної географії (ПРН-12)					+	+

7.1.7. Схема формування оцінки. Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами роботи на семінарах, експрес-опитувань, виконання індивідуальних робіт (реферат, есе) та заліку.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- ✓ результати навчання – **1.1 – 1.2 (знання)** - до 20% за кожен;
- ✓ результати навчання – **2.1-2.2 (вміння)** - до 15% за кожен;
- ✓ результати навчання – **3.1 (комунікація)** - до 15%;
- ✓ результати навчання – **4.1 (автономність та відповідальність)** - до 15%.

7.1 Форми оцінювання студентів

- семестрові форми оцінювання:

1. дві доповіді (два виступи на задану тему) – від 3 до 4 балів за кожен (усього: від 6 до 8 балів);
2. доповнення доповіді – від 2 до 3 балів;
3. два експрес опитування – від 1 до 2 балів за кожне (усього: від 2 до 4 балів);
4. два есе – від 3 до 5 балів за кожне (усього: від 6 до 10 балів);
5. доповідь-презентація – від 5 до 10 балів;
6. колоквиум – від 1 до 2 балів;

7. участь в дискусії – від 2 до 3 балів.

**- підсумкове оцінювання:
залік у формі співбесіди**

	ЗМ 1	ЗМ 2	залік	Підсумкова оцінка
Мінімум	12	12	36	60
Максимум	20	20	60	100

7.2 Організація оцінювання:

Мінімальний бал, який має бути отриманий студентом за відповідними формами оцінювання протягом семестру, складає 24 бали, максимальний бал складає 40 балів. Передбачені форми семестрового оцінювання сумарно не можуть перевищувати 40 балів.

Види поточного контролю обираються викладачем, який веде семінарські заняття, за погодженням з лектором та у відповідності з даною програмою.

При поточному контролі під час семінарських занять оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований студентом у відповіді, активність при обговоренні питань семінарського заняття, систематичність роботи на заняттях, результати виконання домашніх завдань.

У випадку відсутності студента на семінарському занятті з поважних причин, він може відпрацювати пропущене заняття в позааудиторний час (час консультацій викладача), шляхом усного опитування, тестування, підготовки наукової доповіді. За результатами відпрацювання пропущеного заняття з поважних причин викладачем нараховуються бали.

Дисципліна викладається протягом одного семестру. Викладач, який проводить семінарські заняття, має право звернутись до декана географічного факультету про недопуск до підсумкового оцінювання студента, якщо під час семестру він не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) тих результатів навчання, які не можуть бути оцінені під час підсумкового контролю. Про недопуск студента до підсумкового оцінювання викладач має подати в деканат географічного факультету подання з графіком можливих відпрацювань не пізніше, ніж за 10 робочих днів до початку періоду складання заліків. Для студентів, які упродовж навчання протягом семестру не досягли мінімального порогового рівня оцінки (24 бали) і, як результат, не допущені до складання підсумкової форми контролю (заліку), проводяться відпрацювання у формі, яка передбачена робочою програмою, максимальна оцінка за які не може перевищувати кількості балів, що дорівнює різниці між мінімальним пороговим рівнем оцінки (24 бали) та фактичною кількістю балів, що отримані студентом за всіма формами поточного контролю.

Якщо студент за підсумком відпрацювань не досяг мінімального порогового рівня оцінки (24 бали), викладач, який вів семінарські заняття і приймав відпрацювання, звертається до декана географічного факультету з поданням, в якому фіксує невиконання студентом індивідуального навчального плану.

За результатами складання підсумкової форми контролю (заліку) студент може отримати максимально 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну формується шляхом додавання кількості балів, отриманих протягом семестру, та кількості балів, отриманих за

підсумковою формою контролю (заліком), і така сума балів не може бути меншою за 60 балів.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій, семінарських занять і самостійної роботи.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	самостійна робота
Тематична частина 1 ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСЬКОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ				
1	Тема 1. Поняття, зміст та принципи адміністративно-правових основ міського та територіального планування в Україні.	2	2	6
2	Тема 2. Джерела правового регулювання міського та територіального планування в Україні.	4	4	8
3	Тема 3. Роль суб'єктів публічної адміністрації в міському та територіальному плануванні в Україні	4	4	6
4	Тема 4. Правові засади участі громадськості в міському та територіальному плануванні в Україні	2	2	8
5	Тема 5. Відповідальність за порушення законодавства у сфері міського та територіального планування	2	2	8
6.	Міське та територіальне планування в міжнародних нормативно-правових актах, праві ЄС та законодавстві країн-членів ЄС	2	2	4
Тематична частина 2 ОСОБЛИВОСТІ ОКРЕМИХ ПРАВОВИХ МЕХАНІЗМІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЬКОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ				
6	Тема 6. Правова характеристика містобудівної документації: адміністративно-правові аспекти	4	4	6
7	Тема 7. Науково-правові основи планування земель як основи міського та територіального планування	2	2	4
8	Тема 8. Особливості дотримання вимог екологічного законодавства при міському та територіальному плануванні	2	2	4
9	Тема 9. Організаційно-правові засади здійснення оцінки впливу на довкілля під час міського та територіального планування	2	2	4
10	Тема 10. Стратегічна екологічна оцінка як невід'ємний правовий елемент міського та територіального планування	2	2	2
11	Тема 11. Судові спори щодо міського та територіального планування в Україні	2	2	
	ВСЬОГО	30	30	60

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – **30 год.**

Семінари – **30 год.**

Самостійна робота - 60 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основні:

1. Гриценко І. С., Мельник Р. С., Пухтецька А. А. та інші. Загальне адміністративне право: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
2. Кривошеїн П. П. Удосконалення адміністративно-правового регулювання будівництва в Україні. Науковий вісник публічного та приватного права. 2017. № 1. С. 134–139.
3. Ущатовська О. І. Планування в земельному праві України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 . Харків, 2019. 20 с.
4. Ярошевська Р.С. Теоретико -правовий аналіз поняття містобудівної діяльності Право і суспільство. № 5. Частина 3. 2015. http://pravoisusilstvo.org.ua/archive/2015/5_2015/part_3/23.pdf

Додаткові:

1. Єрофеев М. І. Оцінка впливу на довкілля: правовий аспект. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2017 , 3(79), 138-144.
2. Єрофеев М. І. Кримінальна відповідальність за правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля: питання удосконалення законодавчого регулювання. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2020, 1(89), 71-79. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.89.71-79>
3. Комарницький В. М. Адміністративна відповідальність за правопорушення у сфері оцінки впливу на довкілля. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2020, 1(89), 162-172. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.89.162-172>
4. Комарницький В. М., Єрофеев, М. І. Питання юридичного визначення термінів з оцінки впливів на довкілля. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка, 2019, 4(88), 195-204. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.88.195-204>
5. Кривошеїн П. П. Адміністративно-правове регулювання будівництва в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2017. 163 с.
6. Малишева Н., Третяк Т., Шемшученко Ю. Оцінка впливу на довкілля як інструмент охорони екологічних прав людини // LexInform (Юридичні новини України), 09.10.2018. URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/>
7. Марушевський Г. Б. Стратегічна екологічна оцінка : навч. посіб. з компакт-диском. Київ: К.І.С., 2014. 88 с.
8. Миронець І. М. Адміністративно-правове регулювання будівельної діяльності в Україні : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2012. 235 с.
9. Резніченко В. О. Адміністративно-правові засади дозвільної діяльності у сфері містобудування. : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2015. 194 с.
10. Ріпенко А. І. Концептуально-правові засади використання земель для містобудівних потреб : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.06. Одеса, 2020. 39 с.
11. Ромасько В. О. Державний конт роль у сфері будівництва: адміністративно-правові засади : дис. канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2010. 196 с.
12. Руденко Л. Г., Лісовський С.А., Маруняк Є.О. Досвід застосування стратегічної екологічної оцінки в процесі планування в Україні. Український географічний

журнал. 2016. № 2. С. 3-12. - Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/UGJ_2016_2_3

13. Стукаленко О. В. Адміністративно-правове забезпечення будівельної галузі: теоретично-правові засади: дис. докт. юр. наук : 12.00.07. Дніпро, 2016. 512 с.
14. Чайковська Н. Правові аспекти здійснення оцінки впливу на довкілля. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2017. № 4(16). С. 214–223
<http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/chasopys/ua/pdf/4-2017/chajkovska.pdf>
15. Шевченко І. В. Стратегічна екологічна оцінка як інструмент екологічної політики України. Економіка України. 2016. № 10. С. 79-86. Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2016_10_7
16. Ущатовська О. І. Планування в системі функцій державного регулювання земельних відносин в Україні. Публічне право. 2017. № 4. С. 192-199. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2017_4_28

Нормативно-правові акти

1. Про планування і забудову територій : Закон України від 20.04.2000 №1699-III // Відомості Верховної Ради Украї-ни. 2000. №31. Ст. 250.
2. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17.02.2011№1699-III // Відомості Верховної Ради Украї-ни. 2011. №34. Ст. 1544.
3. Про основи містобудування : Закон України від 16.11.1992 № 2780-XII // Відомості Верховної Ради України. 1992. №52. Ст. 683.
4. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України від 23.05.2017 № 2059-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059>
5. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>
6. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 3-4. Ст. 27.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. URL: <https://rada.gov.ua/laws/show/80731-10/card4#History>
8. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
9. Про судову практику у справах про злочини та інші правопорушення проти довкілля: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 10.12.2004 № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0017700-04>
10. Порядок передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на до-вкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#n79>
11. Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 1010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1010-2017-%D0%BF#n12>
12. Порядок проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 989. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/989-2017-%D0%BF>

13. Порядок ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля: Постанова Кабінету Міністрів України від 13.12. 2017 № 1026. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1026-2017-%D0%BF#n79>